

Szkoła Podstawowa nr 9
im. gen. Józefa Wybickiego w Wejherowie

Szkoła Podstawowa nr 9
im. gen. Józefa Wybickiego
w Wejherowie

SZKOLNY PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

na rok szkolny 2022/2023

Wprowadzenie

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.

Wychowanie

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie pojawieniu się i występowaniu niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować. Jest procesem wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego. Ma służyć ujednoliceniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców do współpracy w dziedzinie profilaktyki domowej. Program powstał w oparciu o aktualną diagnozę wartości uczniów, rodziców i nauczycieli.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wyników ankiety przeprowadzonej wśród uczniów, rodziców oraz nauczycieli
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

PODSTAWY PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).

- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz.2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz.1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz.1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych –tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Szkoły.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

Priorytety programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2022/2023 na podstawie kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej

"Uczymy się nie dla szkoły, lecz dla życia"

/ Seneka/

Ukształtowanie absolwenta wrażliwego na piękno i potrzeby współczesnego świata oraz wyposażenie potrzebne do dalszego kształcenia , do samodzielnego i odpowiedniego działania.

Zadania misji przekładają się na cele, które realizuje cała społeczność szkolną:

- *zapewnienie uczniom bezpiecznych i odpowiednich warunków do nauki w szkole, w przyjaznej i partnerskiej atmosferze,
- *troska o indywidualny, wszechstronny rozwój każdego ucznia,
- *gwarantowanie profesjonalnej opieki dydaktyczno - wychowawczej,
- *prowadzenie edukacji o najwyższej jakości,
- *nauka szacunku do drugiego człowieka,
- *nauka poczucia odpowiedzialności,
- *przekazywanie wartości kultury uniwersalnej, narodowej, regionalnej,
- *wspieranie pracy wychowawczej domu rodzinnego,
- *przygotowanie do życia i współpracy w grupie, rodzinie, środowisku lokalnym,, ojczyźnie, zjednoczonej Europie,
- *wpajanie wartości takich jak prawda, tolerancja, patriotyzm, demokracja,

*nauka wrażliwości na potrzeby innych –wolontariat,

*efektywne przygotowanie do podjęcia nauki w szkole ponadpodstawowej

Wizja szkoły

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką, przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Program profilaktyczno - wychowawczy szkoły ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby, umożliwiając mu wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie.

Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. W pracy z uczniem kadra pedagogiczna podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie zadbamy o ich rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonać słusznego wyboru.

Model absolwenta

*posiada wiedzę umiejętności potrzebne do kontynuowania procesu edukacyjnego,

*posiada umiejętności potrzebne do funkcjonowania w życiu społecznym,

*szanuje swój kraj, region, miasto i szkołę,

- *wykazuje postawę obywatelską, szanuje tradycję i kulturę własnego narodu, a także kulturę i tradycje innych narodów,
- *jest tolerancyjny, uczciwy, wiarygodny, odpowiedzialny, wytrwały, ma poczucie własnej wartości, szanuje innych ludzi, kreatywny, przedsiębiorczy i kulturalny,
- *wykazuje gotowość do uczestnictwa w kulturze, pracy zespołowej oraz do podejmowania inicjatyw,
- *zna i stosuje podstawowe zasady dobrego wychowania,
- *dobrze wyraża się o swojej byłej szkole,
- *jest wrażliwy na potrzeby innych,
- *rozwija swoje zainteresowania,
- *posiada umiejętność pracy na komputerze,
- *ma potrzebę obcowania z książką i kulturą,
- *płynnie posługuje się językiem obcym,
- *dba o własne zdrowie i środowisko naturalne,
- *wie jak zachować się w trudnej sytuacji,
- *jest refleksyjny i zdolny do samooceny,
- *wierzy w siebie i potrafi odróżnić dobro od zła,
- *posiada wiedzę na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy.

* potrafi krytycznie ocenić ilość czasu i formę spędzania czasu na korzystaniu z internetu.

Zadania i cele Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

Założenia ogólne

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo- profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, w tym zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii covid-19
2. **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; ochrona zdrowia psychicznego: radzenie sobie ze stresem- czas wolny, odpoczynek, pielęgnowanie relacji rodzinnych i rówieśniczych.
3. **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych; kreowanie postaw prospołecznych, w tym otwartości na inne narody.
4. **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia; kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.

Nasza placówka prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród dzieci przedszkolnych, uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadanek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie wychowywani do wartości, byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

Główne cele wychowawczo – profilaktyczne:

W oparciu o kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023, wnioski i wyniki z przeprowadzonych ankiet diagnostycznych oraz analizy i obserwacji zachowań uczniów w szkole, wyłoniły się poniższe cele:

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowania relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (np. wolontariat),
2. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
3. Formowanie u uczniów tolerancji, bez względu na: pochodzenie, kulturę, religie, orientację seksualną, statut społeczny; budowanie pozytywnego klimatu szkoły oraz poczucia bezpieczeństwa.
4. Rozwijanie kompetencji, takich jak: przedsiębiorczość, kreatywność.

5. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki, budowania swojego warsztatu pracy.
6. Kształtowanie u uczniów dbałości o zdrowie (fizyczne, psychiczne).
7. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
8. Podkreślanie szczególnej roli rodziny w kształtowaniu właściwych postaw moralnych i społecznych, wskazywanie właściwych autorytetów do naśladowania.
9. Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19, w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy,
10. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
11. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
12. Bezpieczne korzystanie z Internetu, w tym zapobieganie zjawisku cyberprzemocy, hejtu.
13. Podnoszenie jakości edukacyjnej uczniów poprzez uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
14. Integrowanie społeczności szkolnej/klasowej, uwzględniając pomoc i wsparcie uczniom z Ukrainy, mając na celu poprawną adaptację.
15. Kształtowanie ścieżki zawodowej.

Diagnoza sytuacji wychowawczej

Szkoła Podstawowa Nr 9 w Wejherowie w roku szkolnym 2022/ 2023 funkcjonuje w dwóch budynkach – I budynek macierzysty szkoły podstawowej obejmuje klasy „0”-V , II budynek klasy VI - VIII. Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole. Na podstawie dokonanej

diagnozy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli oraz wykorzystując wnioski z nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowany nad szkołą przez organ prowadzący nadzór pedagogiczny opracowano szczegółowy plan programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2022/2023. W ciągu pierwszych dwóch tygodni września została przeprowadzona ankieta wśród uczniów, rodziców i nauczycieli - diagnoza środowiska szkolnego.

Kwestionariusze ankiety wypełniło: 193 rodziców, 69 pedagogów (nauczycieli) oraz [] uczniów klas IV-VIII

Szczegółowe wyniki badania ankietowego:

- I. Ankieta dla pedagogów (nauczycieli). W badaniu wzięło udział 69 pedagogów (nauczycieli, specjalistów). Ankieta była anonimowa i zawierała 10 pytań.**

1. Które zagadnienia w pracy wychowawczo-profilaktycznej naszej szkoły uważa Pani/Pan za najważniejsze w roku szkolnym 2022/2023?

Ankietowani nauczycieli wskazali na poniższe zagadnienia: rozwijanie wrażliwości, trudności z koncentracją, kształtowanie postaw prospołecznych, ukierunkowanie ku wartości, agresja słowna i fizyczna, cyberprzemoc, uzależnienia od: gier, internetu, skuteczna współpraca z rodzicami, wulgaryzmy, wyzwiska, relacje nauczyciel-uczeń, profilaktyka uzależnień, praca z uczniem z orzeczeniem, praca z uczniem trudnym, zadbanie o komfort psychiczny i fizyczny nauczycieli, obowiązki, wsparcie uczniów obcokrajowców, diagnoza uczniów ubogich i organizacja pomocy im, tolerancja religijna, kultura osobista, relacje społeczne, zapobieganie depresji, bezpieczeństwo uczniów i nauczycieli, higiena (zdrowie), noszenie przyzwoitego stroju, wsparcie niewydolnych rodziców, pozytywny klimat szkoły.

2. Czy dostrzega Pani/Pan jakieś zagrożenia w środowisku naszej szkoły, na które powinniśmy zwrócić szczególną uwagę?

- a) TAK b) NIE**

Jeśli tak, proszę napisać jakie:

Większa część ankietowanych wskazali poniższe zagrożenia tj.: cyberprzemoc, agresja słowna i fizyczna, uzależnienia od internetu, brak ambicji do uczenia się, brak tolerancji, relacje między uczniami, wyśmiewanie, wulgaryzmy, więcej patologicznych rodzin, postawa społeczna uczniów, konflikty, niskie płace/brak prestiżu nauczyciela.

3. Czy zauważyliście Państwo w naszej szkole poniższe problemy? Większość pedagogów wskazało na:

- a) trudności z koncentracją i samodyscypliną
- b) trudności z organizacją czasu wolnego
- c) uzależnienie od Internetu
- d) obniżony nastrój, niska samoocena
- e) izolacje od grupy rówieśniczej
- f) większe niż zazwyczaj problemy zdrowotne: bóle mięśni, kręgosłupa, głowy,
- g) agresja słowna, cyberprzemoc, „hejt”
- h) agresja fizyczna
- i) uzależnieni od papierosów w tym e-papierosów
- j) uzależnienie od alkoholu
- k) uzależnienie od narkotyków
- l) zainteresowanie pornografią
- ł) zaburzenia odżywiania
- m) inne?.....

4. Na jakie problemy dzieci i młodzieży szkoła powinna zwrócić szczególną uwagę w ramach profilaktyki?

Ankietowani wskazali na: przemoc psychiczna, hejt, brak motywacji do nauki, akceptacja rówieśnicza, agresja słowna i fizyczna, zaburzenia odżywiania, profilaktyka stomatologiczna, wagary, niepełne rodziny, współpraca w grupie, brak wystarczającej ilości snu, prawidłowe odżywianie, wzajemny szacunek, uzależnienia od internetu/telefonu/mediów społecznościowych, zanik odpowiedzialności i poczucia obowiązku, brak autorytetów, organizacja/gospodarowanie czasem, ucznia, niska samoocena, higiena/higiena stomatologiczna, samodyscyplina, nastroje depresyjne, brak wiary w możliwości, nierównomierne obciążenie lekcjami (ból kręgosłupa), szacunek, koleżeństwo, dostępność nauczycieli, warsztaty z psychologiem/pedagogiem, rozwijanie zainteresowań.

5. Proszę zakreślić te czynniki, które wg Państwa chronią uczniów przed podejmowaniem zachowań ryzykownych

- a) dobre relacje z członkami rodziny
- b) wywiązywanie się z obowiązków szkolnych
- c) integracja dziecka z zespołem klasowym
- d) poczucie bezpieczeństwa w szkole
- e) dobre relacje dziecka z nauczycielami
- f) posiadanie przez dziecko zainteresowań i ich rozwijanie
- g) udział dziecka w zajęciach pozaszkolnych (wolontariat, zajęcia sportowe, organizacje młodzieżowe, grupy kościelne itp.)
- h) inne.....
- i) wszystkie z wyżej wymienionych

6. Jaka forma działań profilaktycznych dotycząca (przemocy, uzależnień, zachowań ryzykownych) przemawia Państwa zdaniem do młodzieży najbardziej?

- a) spotkania z policjantami
- b) warsztaty i zajęcia z pedagogiem/ psychologiem, terapeutą uzależnień
- c) pogadanki z wychowawcą
- d) filmy, akcentujące skutki nałogu
- e) spektakle teatralne
- f) gazetki informacyjne na korytarzu szkolnym/informacje na stronie internetowej
- g) zachęcanie uczniów do działalności społecznej (np. praca w Samorządzie, wolontariat)
- h) zachęcanie uczniów do uprawiania sportu
- i) rozwijanie zainteresowań uczniów (np. koła zainteresowań)
- j) inne?

Kilka osób wskazało odpowiedź e, f, g (jednak były to pojedyncze odpowiedzi) oraz i: siłownia, spotkania z osobami, które poradziły sobie z uzależnieniami

7. Jakie cechy naszego środowiska szkolnego chronią uczniów przed podejmowaniem zachowań ryzykownych oraz sprzyjają ich prawidłowemu rozwojowi?

Zdaniem ankietowanych pedagogów, cechami środowiska szkolnego chroniącymi uczniów przed podejmowanymi zrachowaniami ryzykownymi są: dobre relacje z nauczycielami oraz rodzicami, dobry kontakt z wychowawcą, zajęcia pozalekcyjne, zagłębienie nauczycieli w problem ucznia i pomoc jemu, dobra współpraca rodzice-szkoła, opieka/wsparcie psychologa/pedagoga/wychowawców, okazywanie szacunku, kultura słowa i gestów, dobre i poprawne kontakty z nauczycielami, dużo atrakcyjnych zajęć i zajęć pozalekcyjnych, szeroka oferta wycieczek, wsparcie nauczycieli i kolegów, spokojny i przyjemny nauczyciel, właściwa postawa nauczycieli.

8. Proszę podać mocne strony szkoły w zakresie pracy wychowawczo – profilaktycznej?

Zdaniem ankietowanych mocne strony szkoły to: częsty kontakt z nauczycielami, dobry kontakt uczniów z nauczycielami, dbałość o tradycje, udział w projektach edukacyjnych, dobra współpraca z nauczycielami, apele, spotkania z psychologiem/pedagogiem, duża ilość zajęć dodatkowych, opieka i zrozumienie, kontakty i opieka pedagoga, wyjazdy edukacyjne, organizowane imprezy: dzień otwarty, festyn rodzinny, szybkie reagowanie i sprawne informowanie wychowawcy/pedagoga/psychologa/dyrektora, opieka nad uczniami potrzebującymi, właściwa opieka nad uczniami z dysfunkcjami i niewłaściwymi postawami, dobra wiedza pedagogów/kadry, bezpieczeństwo, zwrócenie uwagi na problem.

9. Co powinniśmy udoskonalić w zakresie pracy wychowawczej i profilaktycznej naszej szkoły?

Zdaniem ankietowanych: zaprosić psychologa do klasy, pracować zgodnie z zasadami i regulaminem obowiązującym w szkole, zadbać o większy szacunek i autorytet nauczyciela, szacunek uczniów do rówieśników, spotkania z psychologiem i pedagogiem raz w miesiącu, częściej rozmawiać z uczniami, działania zgodnie przyjętymi dyrektywami i uchwałami/procedurami, zajęcia z pedagogiem i psychologiem, większy nacisk na prawidłowe relacje uczniów, organizacja warsztatów i prelekcji dla rodziców, spójność w przestrzeganiu regulaminu, zwiększenie ilości warsztatów psychologa/pedagoga, więcej rozmów pedagogów ze specjalistami, pedagogizacja rodziców, polepszenie współpracy z pedagogiem/psychologiem.

10. Czy zdaniem Państwa uczniowie w szkole są bezpieczni?

TAK - 67 NIE - 2 (w tym 1 osoba podała dwie odpowiedzi)

TAK: przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, nauczyciele troszczą się o uczniów i podchodzą do obowiązków z należytą starannością, otrzymują pomoc psychologa/pedagoga/nauczycieli, stała opieka, dyżury nauczycieli, opieka wychowawcy, monitoring, kontrola wyjść, wszyscy dbają o bezpieczeństwo uczniów, duża ilość dyżurów, właściwa opieka, mogą liczyć na pomoc, szybka reakcja.

NIE: nie wszystkie akty agresji jesteśmy w stanie uchwycić „jeśli chcą to się dopadną”.

I. **Ankieta dla rodziców. W badaniu wzięło udział 193 rodziców, w tym 159 kobiet i 34 mężczyzn. Ankieta była anonimowa i zawierała 8 pytań.**

Na pierwsze pytanie: „ Czy Państwa dziecko chętnie uczęszcza do szkoły?

180 rodziców odpowiedziało, że tak, chętnie. Natomiast 12 odpowiedziało, że niechętnie, podając takie przyczyny;

- dziecko niechętnie wstaje rano do szkoły,
- lęk przed oceną, lęk przed odrzuceniem,
- nudne zajęcia,
- natłok zadań domowych,
- dokuczanie przez kolegów, brak pozytywnych relacji z klasą,
- sfrustrowani i nerwowi nauczyciele, którzy krzyczą w ten sposób zniechęcając je jeszcze bardziej.

Kolejne pytanie dotyczyło bezpieczeństwa w szkole - Czy Państwa dziecko czuje się bezpiecznie w szkole?

Większość głosów, czyli 181 rodziców odpowiedziało się, że tak, natomiast 11, że nie, 1 rodzic był niepewny.

Na 3 pytanie „Czy dostrzega Pani/Pan jakieś zagrożenia w środowisku naszej szkoły, na które powinniśmy zwrócić szczególną uwagę?

160 ankietujących odpowiedziało, że nie, natomiast 24 odpowiedziało, że tak, wskazując najczęściej na problem, jakim jest: dokuczanie młodszym uczniom przez starszych uczniów, częste konflikty między uczniami, agresja wśród dzieci, w szczególności na przerwach. Wśród zagrożeń wymieniano jeszcze takie:

- brak chęci pomocy wśród uczniów,
- przebywanie osób postronnych na terenie szkoły,
- chuligańskie zachowania uczniów,
- brak szacunku do rówieśników oraz osób pracujących w szkole,
- pęknięte szyby na Sali gimnastycznej,
- palenie papierosów,
- zachowania nauczycieli, które wywołuje u dziecka strach,
- brak nadzoru nad konfliktami dzieci.

Kolejne pytanie, czwarte miało zbadać, jakie czynniki chronią dziecko przed podejmowaniem zachowań ryzykownych?

Najczęściej udzielaną odpowiedzią były: dobre relacje z członkami rodziny (124 głosy), następnie posiadanie przez dziecko zainteresowań i ich rozwijanie (73 głosy), dobre relacje z nauczycielami (60 głosów), poczucie bezpieczeństwa w szkole (58 głosów), integracja dziecka z zespołem klasowym (55 głosów), wywiązywanie się z obowiązków szkolnych (49 głosów).

W piątym pytaniu w ankiecie rodzice mieli wskazać, jaka forma działań profilaktycznych dotycząca uzależnień lub przemocy przemawia do młodzieży najbardziej.

Największa grupa rodziców (104) odpowiedziała, że są to warsztaty i zajęcia z pedagogiem, psychologiem, terapeutą uzależnień, następnie (96) twierdzi, że pogadanki z wychowawcą, 91 głosów opowiedziało się za rozwijaniem zainteresowań uczniów, 87 rodziców zaznaczyło odpowiedź, że jest to zachęcanie uczniów do uprawiania sportu.

W pytaniu 6, wyniki badania pokazują, że najczęstszymi problemami, jakie zauważają rodzice u swoich dzieci są:

Trudności z koncentracją i samooceną (41 głosów), jak również na tym samym poziomie (41 głosów) uzależnienia od Internetu. Trudności z organizacją czasu wolnego (29 głosów), Obniżony nastrój, niska samoocena (18 głosów), izolacje od grupy rówieśniczej (12 głosów) pozostałe to agresja słowna i „hejt” oraz problemy zdrowotne 9 głosów). Natomiast żaden z rodziców nie widzi u dziecka problemów z uzależnieniami (papierosy - w tym e-pety, alkohol, narkotyki)

7 pytanie było pytaniem otwartym - „na jakie problemy dzieci i młodzieży szkoła powinna zwrócić szczególną uwagę?

Rodzice najczęściej zwracali uwagę na:

- używki typu e-papieros, narkotyki, papierosy, hejt,
- uzależnienia od Internetu,
- przemoc fizyczna i psychiczna, agresja werbalna i niewerbalna
- uzależnienia od telefonu,
- integracja i koleżeństwo,
- radzenie sobie z emocjami,
- zaburzenia odżywiania,
- szacunek wobec nauczycieli i rówieśników,
- relacje rówieśnicze, kontakty międzyludzkie,
- bezpieczeństwo,
- dyscyplina podczas zajęć,
- wulgaryzmy,

Z pytania 8 wynika, że znaczna większość (159 rodziców) wie, że w szkole jest psycholog, pedagog i logopeda, jednak 4 rodziców nie wie, że są tacy specjaliści w szkole.

III w badaniu wzięło udział 46 dziewczyn IV-V i 37 dziewczyn VI-VIII oraz 26 chłopaków IV-VI i 38 chłopaków VI-VIII

Opracowanie na klasach IV-VI !!!!

Na pytanie 1. : Czy znasz zasady zachowania się w szkole ?

Wszyscy uczniowie badani odpowiedzieli TAK

Na pytanie 2. : Czy przestrzegasz zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole ?

Odpowiedź TAK zaznaczyła większość ankietowanych uczniów, 4 wskazało odp. NIE

Na pytanie 3. : Czy inni uczniowie respektują przyjęte w szkole normy zachowania?

28 uczniów odpowiedziało NIE

Zapytani 4.: czy w naszej szkole czujesz się bezpiecznie?

9 uczniów czuje się niebezpiecznie

5.Czy w naszym środowisku szkolnym istnieją zagrożenia zmniejszające Twoje poczucie bezpieczeństwa?

5 uczniów wskazało, że TAK, wskazali: bardziej pilnować wejścia i wyjścia ze szkoły, wyzywanie, zastraszanie, że kogoś ojciec wywiezie mnie do lasu, brak papieru toaletowego – strona higieniczna, uczniowie z patologii, koledzy, którzy chcą się bić,

6. Czy pracownicy szkoły zauważają problemy uczniów?

15 ankietowanych wskazało odpowiedź negatywną.

7. Czy wiesz do kogo w szkole zwrócić się o pomoc, gdy masz kłopot/trudność/problem

2 uczniów nie wiedziało do kogo mogli by zwrócić się o pomoc. Reszta zaznaczyła odpowiedź TAK wskazując: wychowawcę, nauczycieli na holu, pracowników szkoły, pielęgniarkę, pedagoga, psychologa, kolegę lub koleżankę, rodziców, znajomych. Najwięcej odpowiedzi było – wychowawca.

8. Czy twoja klasa jest zgranym zespołem klasowym?

TAK 56 (co twoim zdaniem znaczy, że jesteście zgranym zespołem klasowym?) najczęściej podawane - wygrywamy w zawodach klasowych, pomagamy sobie, współpracujemy, dajemy sobie prace domowe, dostosowujemy się bez problemu, możemy na siebie liczyć, działamy w grupie, lubimy się, nie kłócimy się.

NIE 16 (co twoim zdaniem znaczy, że nie jesteście zgranym zespołem klasowym?) najczęściej podawane – nic takiego razem nie robimy, trudno się dogadać, podzielona klasa na grupy, dokuczają sobie, niektórzy mnie nienawidzą, kłótnie.

9. Czy zdarza ci się popadać w konflikty z innymi?

29 ankietowanych uczniów skazało TAK, podając powód: bo ze mnie żartują, jak ktoś bije słabszych, denerwują mnie jakieś „pierdoły”, z pewnością siebie, czasami próbuje być mądrzejszy, mają inni problem do mnie, bo mi ufają, inne charaktery, nie zawsze potrafię się zgrać z innymi, zderzenie na korytarzu.

10. Czy w twojej klasie/szkole są osoby, które Ci dokuczają?

TAK 37, kto o tym wie?

NIE 35

- a. Wszyscy (kadra pedagogiczna, rodzice i rówieśnicy) 7
- b. Tylko mój przyjaciel/przyjaciółka 10
- c. Tylko psycholog/pedagog 1
- d. Nikt 19

11.

a) Czy na terenie szkoły zdarzyło ci się, że doświadczyłeś przemocy? (można wybrać wiele odpowiedzi)

TAK, jakiej? 32 ankietowanych, przy czym uczeń mógł wybrać kilka odpowiedzi

- a. Bójka 12
- b. Wyzwiska 17
- c. Wyśmiewanie 18
- d. Zastraszanie 5
- e. Cyberprzemoc („hejtowanie”) 5
- f. Inne 4 (bez wskazania jakiej)

40 ankietowanych zaznaczyła odpowiedź NIE

b) Czy na terenie szkoły zdarzyło się, że byłeś świadkiem przemocy? (można wybrać wiele odpowiedzi)

TAK, jakiej? 45 (przy czym uczeń mógł wybrać kilka odpowiedzi)

NIE 27

- a. Bójka 37
- b. Wyzwiska 20
- c. Wyśmiewanie 18
- d. Zastraszanie 7
- e. Cyberprzemoc („hejtowanie”) 8
- f. Inne 6

12. Palisz papierosy?

TAK odpowiedziało 2 uczniów, jeden wskazał zwykłe papierosy, drugi e-papierosy. Odpowiedzieli, że nie palą w domu, ani w szkole, palą czasami.

13. Pijesz alkohol?

Okazjonalnie pije alkohol 1 osoba, raz tylko spróbowało alkohol 11 osób, reszta wskazała, że nigdy nie próbowała alkoholu.

14. Zżywasz narkotyki/dopalacze?

- a. Raz spróbowałem/spróbowałam – to nie dla mnie 1 osoba
- b. Regularnie pale marihuanę 0 osób
- c. Zdarza mi się czasem coś zażyć 1 osoba
- d. Nigdy nie spróbowałem 70

15 Czy jesteś uzależniony od Internetu? TAK 20 NIE 52

16 Ile czasu spędzasz korzystając z komórki/Internetu?

- a. Wcale, nie mam telefonu 2
- b. do 1 godziny dziennie 9
- c. 1 - 3 godzin dziennie 28
- d. 3 – 5 godzin dziennie 27
- e. Powyżej 5 godzin 6

17. Czy zdarzyło się, że w szkole:

- a) piłeś alkohol?
- b) zżywałeś narkotyki/dopalacze?
- c) paliłeś papierosy?

2 osoby zaznaczyły, że paliły papierosy w szkole. Na resztę zadanych pytań była odpowiedź zaprzeczająca.

18. Które działania szkoły Twoim zdaniem sprzyjają respektowaniu przez uczniów norm społecznych ?

- a) lekcje wychowawcze 42
- b) rozmowy indywidualne z wychowawcą/ pedagogiem/psychologiem 16

- c) dyżury nauczycieli na przerwach 13
- d) spotkania z policją 12
- e) warsztaty profilaktyczne 6
- f) uroczystości szkolne 8
- g) współpraca z rodzicami 22
- h) inne –jakie? basen, filmy edukacyjne, odwiedzanie hospicjum 3

19. Wymień 3 mocne strony naszej szkoły.

Uczniowie podali: basen, mili nauczyciele, pomoc innym, dobre obiady, wycieczki, chór, zajęcia dodatkowe, boisko, sprzęt sportowy, spacer, przyjaźń, wysoki poziom nauki, jesteśmy nowoczesną szkołą, zajęcia z języka angielskiego i religii, blisko do sklepu, duże sale, duży ogród, sala chemiczna, dużo konkursów, ładne klasy, dobry wygląd szkoły, talenty uczniów, fajne konkursy, są nowoczesne i mocne zabezpieczenia, wychowawcy, poidełko.

20. Na jakie problemy uczniów naszej szkoły powinno się zwrócić szczególną uwagę?

Uczniowie podali następujące problemy: język uczniów, bieganie po korytarzu, picie energetyków, brak szacunku i orientacji, poniżanie, szantażowanie, palenie papierosów przez uczniów, „hejtowanie”, bójki, przeklinanie, bicie po szkole, zaczepianie, samotność, depresja, problemy rodzinne, problemy zdrowotne, przezwiska, przemoc, picie alkoholu.

21. Czy zauważyłeś u siebie poniższe problemy

17 chłopców i 24 dziewczyny odpowiedziało twierdząc wskazując więcej niż jedną odpowiedź

- a) trudności z koncentracją i samodyscypliną 9 dziewczyn, 3 chłopaków
- b) trudności z organizacją czasu wolnego 9 dziewczyn, 5 chłopaków
- c) uzależnienie od Internetu 8 dziewczyn, 11 chłopaków
- d) obniżony nastrój, niska samoocena 9 dziewczyn, 7 chłopaków
- e) izolacje od grupy rówieśniczej 4 dziewczyny, 2 chłopców
- f) niepowodzenia szkolne/brak motywacji do nauki/wagary 3 dziewczyny, 2 chłopaków
- g) agresja słowna i „hejt” 6 dziewczyn, 3 chłopaków

- h) agresja fizyczna 1 dziewczyna, 3 chłopaków
- i) uzależnieni od papierosów, w tym e-papierosów 1 chłopak i 1 dziewczyna
- j) uzależnienie od alkoholu 0
- k) uzależnienie od narkotyków 0
- l) zainteresowanie pornografią 2 dziewczyny, 2 chłopców
- ł) zaburzenia odżywiania (bulimia, anoreksja) 6 dziewczyn, 3 chłopaków
- m) większe niż zazwyczaj problemy zdrowotne: bóle mięśni, kręgosłupa, głowy 6 dziewczyn, 3 chłopców

22. Czy spotkałeś się z dyskryminacją ze względu na płeć, wygląd, orientację seksualną, religię lub poglądy - ze strony rówieśników(jeśli tak opisz zdarzenie)

6 uczniów podało, że spotkało się z dyskryminacją ze strony rówieśników, wskazując: chyba jestem LGBT, a nikt tego nie toleruje, wygląd (nie mogę opisać to sekret), wygląd, poglądy seksualne, choroba, mój wiek, śmieją się, że jestem chłopakiem, raz jak powiedziałem, że chce zostać dziewczyną to mnie wyzywają „ciota”.

23. Czy spotkałeś się z dyskryminacją ze względu na płeć, wygląd, orientację seksualną, religię lub poglądy -ze strony nauczycieli/pracowników administracji(jeśli tak opisz zdarzenie)

1 uczeń (chłopiec) podało, że spotkało się z dyskryminacją ze strony nauczycieli/pracowników administracji, podał, że jest wyzywany od grubych

24. Czy w Twojej rodzinie czujesz się dobrze i bezpiecznie?

- a. tak, zawsze 52
- b. zazwyczaj tak 15
- c. zazwyczaj nie 3
- d. nie, nigdy 2

Obszary działań programu wychowawczo-profilaktycznego

Obszar I: ZDROWIE – edukacja zdrowotna

Obszar II: RELACJE – kształtowanie postaw społecznych

Obszar III: KULRURA – wartości, normy i wzory zachowań

Obszar IV: : BEZPIECZEŃSTWO - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Kryteria efektywności

Uczeń:

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są podatni oddziaływaniom tego programu.

Nauczyciele:

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo- Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy.

Rodzice:

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie i dzieci przedszkolne:

*otrzymują dość zachęty, aby uczyły się śmiałości,

- *w pełni aprobowani uczą się lubić się samych siebie,
- *często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele,
- *wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym,
- *otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość, odróżniają dobro od zła,
- *dzieci, które mają trudności w nauce, potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia,

Struktura oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

Dyrektor:

- *dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- *wspiera finansowo i organizuje działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- *stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- *czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- *ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli,
- *dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- * stworzenie warunków do przestrzegania wytycznych MEN, MZ, GIS obowiązujących w okresie pandemi

Pedagog, psycholog szkolny:

- *ma obowiązek niesienia pomocy dzieciom,
- *ma obowiązek ścisłej współpracy z policją i z sądem dla nieletnich oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- *w sposób zdecydowany reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- *diagnozuje problemy wychowawcze,
- *poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- *doskonali się w zakresie wychowania i profilaktyki,
- *wspieranie nauczycieli, współpraca w celu szybkiego i skutecznego reagowania na problem

Nauczyciele:

- *zapewnienie atmosfery współpracy, zaufania, otwartości i wzajemnego zrozumienia
- *reagują na przejawy zachowań u uczniów o cechach niedostosowania społecznego ,
- *wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- *udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów,
- *odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem np. na wycieczkach szkolnych,
- *świadczą pomoc pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,

Wychowawcy klas:

- *rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów

- * wspierają rodziców ,organizują konsultacje i spotkania ,
- * w swojej pracy dążą do integracji zespołu klasowego,
- *sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: wspomagają ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- *poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- *uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- *realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- *nadzorują pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie,

Rodzice:

- *współorganizują imprezy klasowe i szkolne
- *efektywnie uczestniczą w rozwiązywaniu problemów klasy i szkoły
- *rodzice współdziałają ze szkołą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- * dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci ,zapewniają im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście,
- * dbają o zdrowy styl życia własnego dziecka
- * dbają o systematyczną realizację obowiązku szkolnego swojego dziecka
- * uczestniczą w oferowanych formach szkoleń
- *Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uchwalają program profilaktyczno-wychowawczy

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- *przestrzegają zasad i obowiązków wynikających ze statutu Szkoły
- *współorganizują imprezy , akcje szkolne i charytatywne
- *znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej
- *akceptują innych uczniów i szanują ich prawa
- *współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności
- *kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni
- *prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko
- *mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej
- *uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych
- * systematycznie uczęszczają na zajęcia szkolne

Szczegółowy plan ogólnoszkolnych działań wychowawczo-profilaktycznych

Obszar I: ZDROWIE – edukacja zdrowotna	
---	--

ZADANIE	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Promowanie postaw prozdrowotnych-wdrażanie postaw asertywnych i racjonalne odżywianie (wskazanie zagrożeń związanych z zaburzonym obrazem własnego ciała)i zdrowa aktywność sportowa. Współpraca z rodzicami w budowaniu postawy prozdrowotnej i zdrowego trybu życia Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania	- Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia. -Lekcje wychowania fizycznego i zajęcia SKS. Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, rowerowych -Dzień sportu. Realizacja zajęć sportowych wg. planu -Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły. -Współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc w opiece nad uczniem -Spotkania z pielęgniarką szkolną- pogadanki o higienie, zagrożenia wszawicą - Pogadanki na temat:dojrzewania płciowego, problemów okresu dojrzewania, higieny osobistej, dostosowania stroju do okoliczności, dbałość o swój wygląd i estetykę	Wszyscy wychowawcy, Wszyscy nauczyciele Pielęgniarka szkolna Pedagog/psycholog	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Dbamy i jesteśmy odpowiedzialni za swoje zdrowie i bezpieczeństwo. Nabycie podstawowych umiejętności udzielania pierwszej pomocy	-Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego. Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową. Spotkania z policjantami - Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły. -Realizacja godzin wychowawczych w temacie zadania.	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, pielęgniarka szkolna,pedagog/psycholog	Przez cały rok szkolny 2022/2023

	-Spotkanie z ratownikiem medycznym – udzielenie pierwszej pomocy		
Stres jako problem społeczny. Wspieranie rozwoju osobistego – pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, konfliktowych, kryzysowych	- pogadanki na temat strategii radzenia sobie ze stresem - promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia - promowanie czasu wolnego w gronie najbliższych/rodziny/znajomych - budowanie pozytywnych relacji z ludźmi - poszukiwanie informacji z wiarygodnych źródeł - poszukiwanie miejsc do odreagowania napięcia i stresu (np. sport, taniec) - stosowanie ćwiczeń oddechowych, relaksujących - nauka konstruktywnego rozwiązywania sporów, rozwiązywanie problemów w sposób nieagresywny	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, pedagog/psycholog	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Profilaktyka chorób epidemiologicznych, w tym covid-19	- pogadanki na temat chorób cywilizacyjnych: cukrzyca, anoreksja, bulimia, depresja itp. - przypominanie zasad higieny: mycie rąk/dezynfekcja, pozostanie w domu w momencie infekcji/ objawów chorobowych, zachowanie dystansu społecznego - budowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych (troska o drugą osobę)	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, Pedagog/psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna,	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Eliminowanie zagrożeń związanych z używanymi sytuacjami uzależniającymi (narkotyki, papierosy, leki, słodzone, napoje energetyzujące)	- pogadanki na temat zdrowego stylu życia - uświadamianie negatywnego wpływu używania substancji uzależniających (konsekwencje) - proponowanie ofert zajęć pozalekcyjnych, rekreacyjnych	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, Pedagog/psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna,	Przez cały rok szkolny 2022/2023

Zachowanie zdrowia psychicznego Podnoszenie kondycji psychicznej uczniów	- wskazywanie na istotę dbania o zdrowie psychiczne - wskazywanie specjalistów i miejsc, gdzie można uzyskać pomoc - uświadamianie istoty czasu wolnego/relaksu/dbania o odpoczynek - gotowość do korzystania ze wsparcia i pomocy innych - zajęcia podnoszące pozytywną samoocenę, dbanie o poprawne relacje rówieśnicze/rodzinne - ukazywania poczucia wpływu, stosowanie przejrzystych zasad pracy i współpracy	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, Pedagog/psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna,	Przez cały rok szkolny 2022/2023
---	---	---	----------------------------------

Obszar II: RELACJE – kształtowanie postaw społecznych			
ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych Kształtowanie u ucznia postawy przynależności do środowiska szkolnego, lokalnego, narodowego i europejskiego	-Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. - Poznają symbole narodowe i europejskie. - Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym -Poznawanie symboli narodowych i kształtowanie nawyku okazywania im szacunku: -Zapoznanie z sylwetką patrona szkoły, hymnem szkolnym, sztandarem: akademia z okazji dnia patrona szkoły, pogadanki, dyskusje, nauka hymnu -Współudział w organizacji i udział w uroczystościach szkolnych, lokalnych i państwowych: organizowanie apeli, akademii Organizowanie imprez szkolnych: andrzejki, jasełka, dzień matki, dzień babci	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, Pedagog/psycholog szkolny,	Przez cały rok szkolny 2022/2023

	-Aktywna praca samorządu uczniowskiego:organizacja wyborów opiekuna samorządu, inicjowanie i udział w akcjach charytatywnych, organizacja konkursów i wydarzeń szkolnych		
Wdrażanie ucznia do samodzielności.	- Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. -Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej- uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. - Samodzielnie korzystają ze stołówki szkolnej. -Propagowanie pomocy koleżeńskiej	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, Pedagog/psycholog szkolny,	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Pomoc do adaptacji do rytmu nauki, szkolnej rutyny	- docenianie postępów, wspieranie potencjałów uczniów -aktywne metody pracy, dobrze zaplanowane i interesujące zajęcia - szukanie sojuszników, budowanie dobrej relacji/komunikacji w tym z rodzicami	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, Pedagog/psycholog szkolny	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Tolerancja dla innych. Prawa człowieka i prawa dziecka.	-Uczniowie zostają zapoznani z Prawami Dziecka. -Znają swoje prawa i obowiązki. -Nauczyciele uświadamiają dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. -Uczestniczą w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka. - budowanie postawy szacunku i akceptacji dla innych bez względu na: wyznawaną religię, kolor skóry, pochodzenie, statut społeczny, orientację seksualną - integracja dzieci z dziećmi z innych krajów w tym z Ukrainy szczególnie - otoczenie szczególną opieką, troską i tolerancją obcokrajowców/zapewnienie wsparcia pedagoga/psychologa, wskazanie miejsc pomocy uchodźcom	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, Pedagog/psycholog szkolny,	Przez cały rok szkolny 2022/2023

Dbłość o dobry klimat w szkole.	- traktowanie uczniów jednakowo - stosowanie pozytywnych komunikatów motywujących do działania -zapobieganie agresji, przemocy - zapobieganie absencji, wypadaniu z systemu szkolnego (monitorowanie) - budowanie wspierającej roli nauczyciela/specjalisty -stosowanie mediacji rówieśniczych	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, Pedagog/psycholog szkolny,	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich	-Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury). -Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez: zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, poszanowanie mienia szkoły, tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, wybory do SU	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, Pedagog/psycholog szkolny	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Wyrabianie właściwego stosunku do osób niepełnosprawnych. Gotowość do niesienia pomocy innym, Podejmowanie działalności wolontariackiej	-Uwrażliwienie na potrzeby innych. - Zachęcanie do niesienia pomocy innym. -Wyznaczanie liderów pomagających uczniom słabszym, pogadanki, zajęcia kształtujące empatię - Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz osób potrzebujących, domów pomocy społecznej - Organizacja i udział w kiermaszach świątecznych - Organizacja Wieczoru Wigilijnego dla dzieci z rodzin potrzebujących -Udział w Akcjach charytatywnych : zbiórka zabawek, odzieży, przyborów szkolnych , książek -organizacja min. Dnia walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych, Dnia Autyzmu - rozmowy na temat tolerancji i akceptacji niepełnosprawności	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, Pedagog/psycholog szkolny	Przez cały rok szkolny 2022/2023

Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu kadry pedagogicznej. Przepracowanie sytuacji trudnych wychowawczo/kryzysowych	- superwizje rady pedagogicznej - budowanie pracy zespołowej - wymiana/wykorzystanie dobrych pomysłów - uczestnictwo w szkoleniach podnoszących kompetencje pedagogiczne/kompetencje w zakresie wspierającej komunikacji z uczniami i rodzicami - korzystanie ze wsparcia specjalistów poza szkołą np. PPP	Kadra pedagogiczna	Przez cały rok szkolny 2022/2023
	- budowanie tożsamości klasy na podstawie wspólnie zaplanowanych i realizowanych przedsięwzięć - reagowanie na wykluczenie - wspólne wyjścia klasowe np. kino, teatr, spacer podczas godziny wychowawczej - wspólne celebrowanie świąt ważnych dla społeczności klasowej np. mikołajki, urodziny, dzień matki itp.	Wychowawcy	Przez cały rok szkolny 2022/2023

Obszar III: KULRURA – wartości, normy i wzory zachowań			
ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Praca z uczniem zdolnym	- Przygotowanie do konkursów, olimpiad przedmiotowych - Prowadzenie kół zainteresowań - Różnicowanie zadań na lekcji - Konsultacje indywidualne - Indywidualne programy	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Praca z uczniem mającym	- Prowadzenie zajęć dydaktyczno -wyrównawczych,		Przez cały rok

Praca z uczniem niepełnosprawnym	-Współpraca z pedagogiem , psychologiem, PPP -Integracja między klasowa, nauka w klasach integracyjnych -Propagowanie edukacji włączającej -Udział uczniów w zajęciach rewalidacyjnych, logopedycznych, terapii pedagogicznej, -Propagowanie i wdrażanie uczniów, nauczycieli i rodziców do edukacji włączającej zapewniającej optymalnie zintegrowane warunki dla uczniów niepełnosprawnych w szkole	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Rozwijanie zainteresowań uczniów. Kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji i poszerzania wiedzy	-Poznanie i rozwijanie uzdolnień uczniów -Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zainteresowania i pasje uczniów: koła przedmiotowe, artystyczne, sportowe, chór -Promowanie osiągnięć uczniów (na forum szkoły i w środowisku lokalnym): udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych, eksponowanie prac uczniów w gablotach szkolnych, tablicach, stronie internetowej szkoły, występy w szkole i poza nią -Zachęcanie do czytelnictwa	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	Przez cały rok szkolny 2022/2023

	-Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobistego uczniów: -Udział uczniów w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych, tematycznych, artystycznych -Organizacja wycieczek szkolnych, rajdów rowerowych, -Działania samorządu uczniowskiego, imprezy, uroczystości, akcje charytatywne		Przez cały rok szkolny 2022/2023
Umiejętność pracy w zespole Umiejętności komunikacji międzyludzkiej Kształtowanie kultury języka	- Nabywanie nawyków kulturalnego zachowania się w towarzystwie oraz umiejętności prowadzenia rozmowy: kształtowanie zdolności rozwiązywania konfliktów, nabywanie zasad właściwej komunikacji, kształtowanie umiejętności aktywnego i empatycznego słuchania innych - zwracanie uwagi na poprawność językową, eliminacje wulgaryzmów - Utrwalanie zasad poprawnego posługiwania się językiem w mowie i piśmie -Udział w konkursach literackich, recytatorskich, ortograficznych, czytelniczych, lekcje biblioteczne, praca z książką -Wyjścia do kina, teatru, muzeum, filharmonii, centrów nauki, domów kultury, bibliotek publicznych i czyteln	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	Przez cały rok szkolny 2022/2023

Uwrażliwianie na kwestie moralne. Wychowanie do wrażliwości naprawdę, dobro i piękno. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego	- udział w wolontariacie, organizowanie zbiórek i pomocy dla potrzebujących - poznawanie ważnych sylwetek osób mających pozytywny wpływ na kształtowanie osobowości młodego człowieka - wskazywanie na szanowanie natury, obcowanie z kulturą w szerokim znaczeniu tego słowa (kino, teatr, muzeum) - budowanie wspólnoty szkolnej skierowanej na pomoc drugiemu człowiekowi - udział w uroczystościach szkolnych, narodowych -popularyzacja wiedzy o różnych kulturach/otwartość na różnorodność poglądów, -kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżnianie dobra od zła	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru szkoły, zawodu	-Opracowanie i wdrożenie Programu doradztwa zawodowego -Zajęcia z doradztwa zawodowego w klasach VII VIII -Indywidualne spotkania doradcze dla uczniów i rodziców -Wyjścia na dni otwarte szkół ponadpodstawowych, spotkania z przedstawicielami szkół na auli -Godziny z wychowawcą -Prezentacja ofert szkół ponadpodstawowych- gazetki, ulotki, broszury, informator -zachęcanie uczniów do zapoznania się ze szkołami w Dni Otwarte	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	Przez cały rok szkolny 2022/2023

Obszar IV: BEZPIECZEŃSTWO - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	Termin realizacji
Wzmacnianie działań szkoły w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu/mediów społecznościowych	-Zachęcanie do alternatywnego spędzania czasu wolnego -Uświadamianie zagrożeń związanych z niewłaściwym korzystaniem z Internetu - Uświadomienie rodzicom potrzeby kontrolowania tego, co dziecko czyta, ogląda, w jakie gry komputerowe gra (monitoring rodzicielski) - Uświadamianie uczniom o braku anonimowości w Internecie oraz konsekwencji prawnych wobec sprawców cyberprzemocy -Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu - Prelekcje, pogadanki dotyczące cyberprzemocy -Monitorowanie zakazu korzystania z telefonu komórkowego na terenie szkoły - Spotkanie dla rodziców z przedstawicielami fundacji „Dbam o mój zasięg”. - Organizacja godzin wychowawczych/spotkań z psychologiem/pedagogiem nt. świadomego korzystania z mediów, krytycznego myślenia i wyboru treści oglądanych,	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Zapobieganie cyberprzemocy, wykluczeniu, hejtowi, mowie nienawiści	-Budowanie świadomości na temat własnej prywatności i ochrony prywatnych treści -Edukacja o odpowiedzialność za działania w sieci -Modyfikacja zachowań niepożądanych w kierunku intensyfikacji konstruktywnych, twórczych działań -Pogadanki na temat dbania o wzajemne dobro- zgłaszanie niepokojących zachowań w sieci kolegów/koleżanek	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	
Dostarczenie wiedzy o zagrożeniach i skutkach	-Informowanie o szkodliwości: palenie papierosów, e-papierosów, napojów energetyzujących, środków	Wychowawcy,	Przez cały rok szkolny 2022/2023

uzależnień oraz przeciwdziałanie zachowaniom negatywnym	odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, itp. -Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów w przypadku używania środków i substancji niedozwolonych -Informowanie rodziców i uczniów o procedurach postępowania w przypadku łamania zakazu palenia papierosów i , e-papierosów, używania niedozwolonych środków -Współpraca z rodzicami - Organizowanie zajęć edukacyjnych/warsztatów oraz prelekcji na temat zagrożeń wynikających ze szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych, e-papierosa, dopalaczy, alkoholu oraz papierosów itp. -Organizacja Światowego Dnia Bez Papierosa -Organizacja Dnia Profilaktyki - Współpraca z Policją, OPiRPA itp. w zakresie przeciwdziałaniu zachowaniom negatywnym	nauczyciele, specjaliści szkolni,	
Rozwiązywanie problemów i trudnych sytuacji	- Doskonalenie technik asertywnych – umiejętność mówienia NIE - Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania:nabywanie postaw asertywnych, nauka stosownego używania słowa „nie” jako postawy, dzięki której możemy zachować swoją tożsamość i	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	Przez cały rok szkolny 2022/2023

	poczucie własnej wartości, rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej i rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu, nabywanie i rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów w grupie, rozwijanie umiejętności zachowania się w sytuacjach		
Zapobieganie wagarom, dyscyplina na zajęciach szkolnych	-Diagnozowanie przyczyn nieusprawiedliwionej absencji uczniów -Kontrolowanie przez wszystkich nauczycieli obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych. -Konsekwentne stosowanie procedur szkolnych wobec uczniów opuszczających zajęcia szkolne. -Przeprowadzenie zajęć na godzinie z wychowawcą odnośnie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – Konsekwencje prawne nie przestrzegania ww. zasad. -Punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć szkolnych. -Organizacja spotkań z rodzicami, dotycząca frekwencji uczniów na zajęciach oraz form pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. -Systematyczna współpraca z policją, strażą miejską, sądem rodzinnym, kuratorami sądowymi (SR), PR, KP, MOPS, PCPR,	Wychowawcy, nauczyciele pedagog, psycholog	Przez cały rok szkolny 2022/2023
Stwarzanie możliwości budowania właściwych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji, lobbingowi itp..	- Organizowanie zajęć z wychowawcą przy współpracy pedagoga i psychologa szkolnego na temat:sposobów rozwiązywania konfliktów,asertywności, budowania poczucia własnej wartości, form mediacji, komunikacji interpersonalnych, agresji, przemocy, mobbingu -Organizowanie imprez służących integracji środowiska szkolnego: -wycieczki szkolne, rajdy, biwaki, pikniki, festyny, zabawy szkolne, zajęcia integracyjne dla klas pierwszych.	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni,	Przez cały rok szkolny 2022/2023

	-Aktywne i systematyczne pełnienie dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych. -Systematyczne i zgodne z procedurami reagowanie wszystkich pracowników szkoły na wszelkie formy i przejawy agresji w szkole		
--	---	--	--

Uzyskane podczas badania ankietowego wyniki, z uwagi na ich szczegółowy charakter powinny zostać wykorzystane przez każdego z wychowawców do opracowywania klasowego programu wychowawczego.

Szczegółowe treści wychowawczo-profilaktyczne realizowane na zajęciach edukacyjnych

Dział. I. ZDROWIE – edukacja zdrowotna

Edukacja wczesnoszkolna Kl. 1-3. Uczeń:	-dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; -ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; -posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; -posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; -reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia swojego lub innej osoby(m.in. ochrona zdrowia psychicznego); stosuje procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole m.in. Regulamin funkcjonowania szkoły w czasie
--	---

	pandemii; -wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; -przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; -ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet; -ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
Godzina wychowawcza Kl.4. Uczeń:	- zdobywa podstawową wiedzę na temat stresu; - myśli o własnej motywacji do działania; - gromadzi i porządkuje wiedzę o sobie; - poszukuje pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny (m.in. ochrona zdrowia psychicznego); - promuje aktywny i zdrowy styl życia;
Godzina wychowawcza Kl.5. Uczeń:	- pracuje nad własną motywacją oraz analizuje czynniki, które go demotywują(m.in. ochrona zdrowia psychicznego); - podejmuje i realizuje zachowania prozdrowotne; - prezentuje sposoby pokonywania własnych słabości oraz akceptuje ograniczenia i niedoskonałości;
Godzina wychowawcza Kl.6. Uczeń:	- rozpoznaje własne cechy osobowości; - konstruuje obraz własnej osoby, np. ma świadomość mocnych i słabych stron; - ma właściwą postawę wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości; - doskonali i wzmacnia zdrowie fizyczne oraz psychiczne(m.in. ochrona zdrowia psychicznego);
Godzina wychowawcza Kl.7. Uczeń:	- ma postawę proaktywną, w której przejmuje inicjatywę, ale też <u>odpowiedzialność</u> za swoje działania, decyzje; - świadomie wyznacza sobie konkretne cele; - hierarchizuje zadania; - podnosi poczucie własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału; - ma świadomość własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania(w tym ochrona zdrowia psychicznego);
Godzina wychowawcza Kl.8. Uczeń:	- przyjmuje postawę nastawioną na rozwiązania – charakteryzującą się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością; - wyznacza sobie cele krótko- i długoterminowe; - ustala priorytety, uwzględniając kryteria ważności i pilności; - ocenia własne możliwości; - ma świadomość, tego, że ruch w życiu człowieka jest skutecznym sposobem dbania o zdrowie psychiczne;
WOS kl.8. Uczeń:	-rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; -podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; -uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; -przedstawia różne formy zachowań asertywnych;
Informatyka Kl.4-8. Uczeń:	- w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;
Biologia Kl.5-8. Uczeń:	-analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; -uzasadnia konieczność ochrony przyrody; -opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
Wychowanie fizyczne Kl.4-8.	-opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; - opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej;

Uczeń:	-opisuje zasady zdrowego odżywiania; -przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; -przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; -omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; -wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; -omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; -wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; - wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;
Przyroda Kl.4. Uczeń:	-kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; stosuje procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole m.in. REGULAMIN FUNKCJONOWANIA SZKOŁY W CZASIE PANDEMII; -doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; -poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;
Technika Kl.4-6. Uczeń:	-przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; -kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;
Wychowanie do życia w rodzinie. Uczeń:	-radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;
Edukacja dla bezpieczeństwa Kl.8. Uczeń:	-wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; - wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; -wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; - odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; ; -omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; -dobiera i demonstrowa umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); -wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; -ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; -ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);

Dział. II. RELACJE –kształtowanie postaw społecznych

Edukacja wczesnoszkolna Kl. 1-3. Uczeń:	-identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; -przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; rozwiązuje problemy w sposób kreatywny, -współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;
--	---

	-dostrzega, że każdy powinien brać <u>odpowiedzialność (wartość moralna)</u> za swoje wybory; -dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; -odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; -ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się <u>szacunek (wartość moralna)</u>, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; -<u>szanuje (wartość moralna)</u>, godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; -uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; -wyraża <u>szacunek (wartość moralna)</u>, wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; -wchodzi w relacje z innymi osobami (równieśnikami, nauczycielami), <u>szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego</u>; -naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z autorytetów osób, tekstów literackich, filmów i innych źródeł; jest wrażliwy na prawdę -przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem; kształtuje w sobie postawę szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
Godzina wychowawcza Kl.4. Uczeń:	-właściwie komunikuje się przy współdziałaniu z innymi; -asertywnie wyraża własne potrzeby; -jest wrażliwy na potrzeby i trudności innych ludzi oraz na dobro i prawdę -wyraża postawę <u>szacunku (wartość moralna)</u>, i zrozumienia wobec innych osób; -inicjuje i podtrzymuje znaczące głębsze relacje; -dba o atmosferę wzajemnego <u>szacunku (wartość moralna)</u>, w społeczności szkolnej; -przejmuje wartości i postawy patrona -rozwiązuje problemy w sposób kreatywny oraz z wykorzystaniem technik mediacyjnych, -Kształtuje właściwe postawy szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
Godzina wychowawcza Kl.5. Uczeń:	-wie, że rozumienie innych sprzyja efektywnej współpracy; -wykazuje chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat); -odczuwa przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota); -jest otwarty na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę; -ma świadomość roli osób znaczących i autorytetów w tym patrona szkoły, -rozwiązuje problemy w sposób kreatywny oraz z wykorzystaniem technik mediacyjnych, -Kształtuje właściwe postawy szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie. jest wrażliwy na prawdę i dobro
Godzina wychowawcza Kl.6. Uczeń:	-współpracuje w dążeniu do osiągnięcia celu; - jest wrażliwy na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat); -wyraża własne opinie, przekonania i poglądy; Kształtuje właściwe postawy szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie. -ma świadomość roli i wartości rodziny w życiu człowieka; - angażuje się w prace Samorządu Uczniowskiego;

	-przejmuje wartości i postawy patrona szkoły -rozwiązuje problemy w sposób kreatywny oraz z wykorzystaniem technik mediacyjnych,
Godzina wychowawcza Kl.7. Uczeń:	-wchodzi w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron; -szuka inspiracji, rozwija własną kreatywność; -podejmuje odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat); -przejmuje wartości i postawy patrona -rozwiązuje problemy w sposób kreatywny oraz z wykorzystaniem technik mediacyjnych, -wyraża własne opinie, przekonania i poglądy w sposób akceptowalny dla obu stron,
Godzina wychowawcza Kl.8. Uczeń:	-poszukuje takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron; rozwiązuje problemy w sposób kreatywny oraz z wykorzystaniem technik mediacyjnych, -dostrzega pozytywne aspekty działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji; -czuje potrzebę ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa; -<u>krzewi wartości moralne (uczciwość, szacunek, odpowiedzialność, odwaga cywilna, samodyscyplina, pokojowość, przyjaźń, solidarność, sprawiedliwość, optymizm, piękno, życzliwość, przyzwoitość, wolność, mądrość,</u> -przejmuje wartości i postawy patrona
WOS kl.8. Uczeń:	- współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; - wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; - uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); - przedstawia zasady komunikowania się; - wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; - wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie; - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; - przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; -wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;
Informatyka Kl.4-8. Uczeń:	-uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; - identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; -bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;
Biologia Kl.5-8. Uczeń:	- prezentuje postawę <u>szacunku</u> wobec siebie i wszystkich istot żywych;
Wychowanie fizyczne Kl.4-8. Uczeń:	-uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; -pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;

	-wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; -wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; -omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; - identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; -wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; -wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; - współpracuje w grupie <u>szanując</u> poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i <u>empatię</u>; -motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);
Przyroda Kl.4. Uczeń:	- zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego; - doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole; -dba o zdrowie
Wychowanie do życia w rodzinie. Uczeń:	- zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; - rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych oraz wychowawczą rolę rodziny; -przyjmuje <u>odpowiedzialność</u> za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa; - kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; jest wrażliwy na prawdę i dobro; - bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; -ujawnia <u>wrażliwość</u> na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;

Dział. III. KULTURA –wartości, normy i wzory zachowań

Edukacja wczesnoszkolna Kl. 1-3. Uczeń:	-ocenia swoje <u>postępowanie</u> i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: <u>godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne</u>; -działa na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej i dziedzictwa kulturowego Europy, poznaje polską kulturę, w tym osiągnięcia duchowe i materialne, <u>szanuje</u> zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; -<u>określa, co jest dobre</u>, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; -odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; -odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;
--	--

	- przejmując wartości i postawy patrona - - rozwija swoje pasje i zainteresowania (planowanie czasu wolnego); - krzewi wartości moralne (<u>uczciwość, prawda, szacunek, odpowiedzialność, odwaga cywilna, samodyscyplina, pokojowość, przyjaźń, solidarność, sprawiedliwość, optymizm, piękno i dobro, życzliwość, przyzwoitość, wolność, mądrość</u>)
Godzina wychowawcza Kl.4. Uczeń:	- rozwija swoje pasje i zainteresowania; zna rolę zainteresowań w życiu człowieka; - <u>jest wrażliwy na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania;</u> - ma pozytywny stosunek do procesu kształcenia; - odczuwa potrzebę uczestnictwa w dziedzictwie kulturowym Europy, poznaje polską kulturę, w tym osiągnięcia duchowe i materialne. - krzewi wartości moralne (<u>uczciwość, prawda, szacunek, odpowiedzialność, odwaga cywilna, samodyscyplina, pokojowość, przyjaźń, solidarność, sprawiedliwość, optymizm, piękno i dobro, życzliwość, przyzwoitość, wolność, mądrość</u>)
Godzina wychowawcza Kl.5. Uczeń:	- rozwija swoje pasje i zainteresowania; zna rolę zainteresowań w życiu człowieka; - ma samoświadomość praw, wartości, wpływów oraz postaw; - wyraża własne emocje; - właściwie zachowuje się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca; - przejmując wartości i postawy patrona szkoły - <u>krzewi wartości moralne (uczciwość, prawda, szacunek, odpowiedzialność, odwaga cywilna, samodyscyplina, pokojowość, przyjaźń, solidarność, sprawiedliwość, optymizm, piękno i dobro, życzliwość, przyzwoitość, wolność, mądrość)</u>
Godzina wychowawcza Kl.6. Uczeń:	- rozwija zainteresowania i pasje, poszerza autonomię i samodzielność; - wykazuje krytyczne myślenie w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie; - <u>analizuje postawy, wartości, normy społeczne, przekonania i czynniki, które na nie wpływają;</u> - <u>ma szacunek</u> dla kultury i dorobku narodowego; dziedzictwa kulturowego Europy - <u>krzewi wartości moralne (uczciwość, prawda, szacunek, odpowiedzialność, odwaga cywilna, samodyscyplina, pokojowość, przyjaźń, solidarność, sprawiedliwość, optymizm, piękno i dobro, życzliwość, przyzwoitość, wolność, mądrość)</u>
Godzina wychowawcza Kl.7. Uczeń:	- rozwija swoje pasje i zainteresowania; popularyzuje alternatywne formy spędzania czasu wolnego; - ma pozytywny stosunek do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności; - <u>rozwija cechy: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość;</u> - umacnia więzi ze społecznością lokalną; - <u>krzewi wartości moralne (uczciwość, prawda, szacunek, odpowiedzialność, odwaga cywilna, samodyscyplina, pokojowość, przyjaźń, solidarność, sprawiedliwość, optymizm, piękno i dobro, życzliwość, przyzwoitość, wolność, mądrość)</u>
Godzina wychowawcza Kl.8. Uczeń:	- popularyzuje wiedzę o różnicach kulturowych oraz rozwija umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości; dziedzictwa kulturowego Europy - popularyzuje wiedzę i rozwija świadomość na temat zasad humanitaryzmu; - odczuwa odpowiedzialność społeczną poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności; - <u>krzewi wartości moralne (uczciwość, prawda, szacunek, odpowiedzialność, odwaga cywilna, samodyscyplina, pokojowość, przyjaźń, solidarność, sprawiedliwość, optymizm, piękno i dobro, życzliwość, przyzwoitość, wolność, mądrość)</u>
WOS kl.8. Uczeń:	- uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); - przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; - podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność,

	tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; -wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym; -uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom; -planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;
Informatyka Kl.4-8. Uczeń:	-opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; -<u>postępuje etycznie</u> w pracy z informacjami;
Geografia Kl.5-8. Uczeń:	-łączy racjonalność naukową z refleksją nad <u>pięknem i harmonią świata przyrody</u> oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; -przyjmuje postawy <u>szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego</u> oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; -rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; -ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); -kształtuje pozytywne-emocjonalne i duchowe-więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią; -rozwija postawy <u>współodpowiedzialności</u> za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno- kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; -przełamuje stereotypy i kształtuje postawy <u>szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania</u> innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;
Wychowanie fizyczne Kl.4-8. Uczeń:	
Przyroda Kl.4. Uczeń:	-kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu; - Kształtuje postawy patriotyzmu lokalnego
Plastyka Kl.4-7. Uczeń:	-zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); -zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny” rozwijając swoje pasje i zainteresowania;
Wychowanie do życia w rodzinie. Uczeń:	-<u>jest odpowiedzialny</u> za własny rozwój i samowychowanie; -rozwijając swoje pasje i zainteresowania;
Muzyka Kl. 4-7. Uczeń:	-poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; -zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztańdardowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej; -zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; -uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); -angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska;

	-uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych rozwijając swoje pasje i zainteresowania; -stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., <u>tolerancja</u> dla preferencji muzycznych innych osób oraz <u>szacunek</u> dla twórców i wykonawców;
Język polski Kl.4-8. Uczeń:	-kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; -<u>rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;</u> -<u>kształci postawy szacunku</u> dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; -rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; -<u>rozwija szacunek dla wiedzy</u>, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości -rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; -rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzośłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; -kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; -jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień, pasji i zainteresowań przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy; -przejmuje wartości i postawy patrona szkoły
Historia Kl.4-8. Uczeń:	-poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; -zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje; -odczuwa potrzebę uczestnictwa w dziedzictwie kulturowym Europy poznaje polską kulturę, w tym osiągnięcia duchowe i materialne.

Dział. IV. BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Edukacja wczesnoszkolna Kl. 1-3. Uczeń:	-wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; -rozdziela podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; -przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego; -stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; -stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; -ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; stosuje
--	---

	procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole m.in. Regulamin funkcjonowania szkoły w czasie pandemii; -roztropnie korzysta w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami oraz stosuje zasady cyberbezpieczeństwa; -rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;
Godzina wychowawcza Kl.4. Uczeń:	-redukuje agresywne zachowania poprzez uczenie się sposobów rozwiązywania problemów; -<u>buduje atmosferę otwartości</u> i przyzwolenia na dyskusję; -ma świadomość zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych; bezpiecznie i efektywnie korzysta z technologii cyfrowych – zasady cyberbezpieczeństwa -powiększa wiedzę na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych; -troszczy się o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi; stosuje procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole m.in. Regulamin funkcjonowania szkoły w czasie pandemii;
Godzina wychowawcza Kl.5. Uczeń:	-prowadzi rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji; -identyfikuje przyczyny własnego postępowania; -analizuje wpływ nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań; -ma poczucie osobistej <u>odpowiedzialności</u>, zachęca do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania; stosuje procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole m.in. Regulamin funkcjonowania szkoły w czasie pandemii -rozpoznaje symptomy uzależnienia od komputera i Internetu; bezpiecznie i efektywnie korzysta z technologii cyfrowych – zasady cyberbezpieczeństwa
Godzina wychowawcza Kl.6. Uczeń:	-ma wiedzę na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach; -buduje atmosferę wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej; -radzi sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi; -posiada informacje, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych; -ma świadomość prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci; bezpiecznie i efektywnie korzysta z technologii cyfrowych – zasady cyberbezpieczeństwa -stosuje procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole m.in. Regulamin funkcjonowania szkoły w czasie pandemii
Godzina wychowawcza Kl.7. Uczeń:	-ma postawy oparte na <u>odpowiedzialności</u> za dokonywane wybory i postępowanie; -ma wiedzę z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich; -przeciwdziła ryzykownym zachowaniom seksualnym; -reaguje w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków; -coraz lepiej rozumie siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? -bezpiecznie i efektywnie korzysta z technologii cyfrowych – zasady cyberbezpieczeństwa -stosuje procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole m.in. Regulamin funkcjonowania szkoły w czasie pandemii
Godzina wychowawcza Kl.8.	-propaguje wiedzę na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych; -wykorzystuje elementy negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów;

Uczeń:	-podejmuje działania zgodne ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy; bezpiecznie i efektywnie korzysta z technologii cyfrowych – zasady cyberbezpieczeństwa -ocenia konsekwencje podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określa alternatywne rozwiązania problemu; -prowadzi rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji;
WOS kl.8. Uczeń:	-rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; -przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; -rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; -wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; -przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;
Informatyka Kl.4-8. Uczeń:	-rozdzieli pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; -przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; zasady cyberbezpieczeństwa -roztropnie, bezpiecznie i efektywnie korzysta z technologii informacyjno-komunikacyjnych zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; -przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; -uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; -wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; -stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; -ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;
Geografia Kl.5-8. Uczeń:	
Wychowanie fizyczne Kl.4-8. Uczeń:	-omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; -omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; -wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; -wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; -wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu; -stosuje procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole m.in. Regulamin funkcjonowania szkoły w czasie pandemii
Technika Kl.4-8. Uczeń:	-przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; -analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy); -umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia
Wychowanie do życia w rodzinie. Uczeń:	-świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany; zasady cyberbezpieczeństwa
Edukacja dla bezpieczeństwa Kl.8. Uczeń:	-wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); -wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; ; stosuje procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole m.in. REGULAMIN FUNKCJONOWANIA SZKOŁY W CZASIE PANDEMII;

Szczegółowe sposoby realizacji zadań umieszczone powinny być w **KLASOWYCH PLANACH WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH** oddziałów.

Monitoring i ewaluacja

Monitoring programu wychowawczo-profilaktycznego prowadzony jest na bieżąco przez dyrektora szkoły, wychowawców klasowych, pedagoga, psychologa. Poddawany jest systematycznej ewaluacji i modyfikowany zgodnie z zaistniałymi sytuacjami, ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie każdego roku szkolnego 2022/2023. Bieżący monitoring i roczna ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

Narzędzia monitorujące: obserwacja zachowań uczniów, aktywności, dyskusje z uczniami i z rodzicami, analiza wytworów uczniów, dokumentów szkolnych, wywiady z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły. Narzędzia ewaluacyjne: informacje udzielane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, sprawozdania wychowawców z realizacji planów wychowawczych, informacje zebranych podczas spotkań z rodzicami, informacje dotyczące współpracy z instytucjami wspomagającymi, sprawozdania opiekunów kółek i przewodniczących zespołów samokształceniowych, ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców, ankiety dla nauczycieli, wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców).

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 9 w Wejherowie został zaopiniowany w dniu

uchwałą Rady Pedagogicznej nr

Wykaz godzin wychowawczych

w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego wg. miesięcy

Miesiąc	Wartość	Rozwijane umiejętności	Treści/ pomocne materiały
WRZESIEŃ	Bezpieczeństwo	Umiejętność bezpiecznego poruszania się we współczesnym świecie zarówno rzeczywistym jak i cyfrowym.	Poruszenie kwestii bezpieczeństwa w świecie rzeczywistym i w świecie cyfrowym. Jak zachowywać się bezpiecznie: - w ruchu drogowym, w drodze do i ze szkoły, co zwiększa bezpieczeństwo ucznia, - zalecenia dot. COVID 19 - bezpieczeństwo dziecka w świecie cyfrowym.
PAŹDZIERNIK	Zdrowie	Umiejętność wykorzystywania w codziennym życiu wiedzy nt zdrowia i zdrowego stylu życia zdobywanej w szkole.	Przykładowe zagadnienie do zrealizowania podczas lekcji: - co oznaczają etykiety, dlaczego warto czytać tabele składników. - ile i jakiego rodzaju aktywność w ciągu dnia, tygodnia jest gwarantem zdrowia. Wspólna zabawa całej klasy w liczenie kroków przez 1 cały dzień (za pomocą aplikacji, smartwatch i nie tylko) i porównywanie ich z zaleceniami odnośnie danej grupy wiekowej. Omówienie wyników i ich znaczenia.
LISTOPAD	Patriotyzm	Czym jest społeczeństwo obywatelskie, co to takiego i jakie mają znaczenie projekty w ramach budżetu obywatelskiego.	Omówienie procedury tworzenia projektu oraz jego finansowania. Tworzenie klasowego projektu do budżetu obywatelskiego odpowiadającego potrzebom uczniów w oparciu o dane dostępne w Internecie (ceny produktów i usług).
GRUDZIEŃ	Szacunek względem innych	Szacunek wobec odmienności przekonań, religii, kultury.	Przykładowy przebieg lekcji- uczniowie w grupach przygotowują krótkie informacje na temat kultur odmiennych od naszej, podczas prezentacji kładąc nacisk na to co łączy ludzi żyjących w omawianej przez nich kulturze (religii) z naszą.

STYCZEŃ	Mieć- czy być? Bogactwo vs wartości albo jedno i drugie.	Umiejętność planowania swojej przyszłości, wybierania wartości, które będą ważne dla danego ucznia w życiu.	Jak będzie wyglądać Twoje życie za 10 lat (np.: prace plastyczne)? Kim będziesz, gdzie będziesz ? Co będzie ważniejsze dla Ciebie- to co posiadasz, czy to kogo masz przy sobie i dlaczego?
LUTY	Szczęście	Umiejętność życia „na trzeźwo” , wybierania szczęścia „bez wspomagania” czyli radzenie sobie z własnymi emocjami.	Przykładowe obszary do omówienia z uczniami podczas lekcji: - co daje szczęście, co odbiera szczęście. - używki jako fałszywe szczęście , krótkoterminowość działania środków uzależniających, koszt ich używania. - emocje- sposoby regulowania emocji i reagowania na stres jako droga do pielęgnowania szczęścia.
MARZEC	Mądrość i wykształcenie	Umiejętność nauki przez całe życie.	1. Dlaczego warto się uczyć, niekoniecznie tylko w szkole. 2. Czym się różni mądrość od wykształcenia.
KWIECIEŃ	Przyjaźń	Umiejętność budowania prawidłowych bliskich relacji z innymi.	Przyjaźń i jej cechy. Wspólne z dziećmi, młodzieżą stworzenie obrazu przyjaciela- z uwzględnieniem najważniejszych jego cech.
MAJ	Współpraca z innymi	Umiejętność współpracy w grupie, kompetencje społeczne.	Ćwiczenia w radzeniu sobie w sytuacjach społecznych, np. autoprezentacji, prowadzenie wywiadu z kimś i prezentowanie go w klasie.
CZERWIEC	Dbłość o otoczenie, środowisko (odpowiedzialność środowiskowa)	Umiejętność odpowiedzialnego korzystania z dóbr natury, moja rola w ratowaniu środowiska.	Akcja klasowa #zabierzśmiecizlasu. Porównanie wyników, omówienie znaczenia sprzątnięcia po sobie w miejscach wypoczynku, zaprezentowanie akcji na świecie i w Polsce zmierzających do podnoszenia świadomości ekologicznej oraz sprzątnięcia świata.

Rekomendacje:

1. Należy kontynuować w roku szkolnym 2022/2023 działania wychowawczo-profilaktyczne.
2. Należy nadal pracować nad zauważaniem problemów uczniów przez wychowawców i nauczycieli ze szczególnym uwzględnieniem rozmów na godzinach wychowawczych na tematy/problemy ważne dla uczniów.
3. Należy uwzględnić na godzinach wychowawczych problematykę dotyczącą zachowań i relacji z innymi ludźmi, zachowań ryzykownych, przemocy w tym cyberprzemocy.